

Fokusområder i 2020

Avløp

Fylkesmannen i Agder

Fylkesmannen i Agder

16.01.2020

Dagens tema

- Informasjon om fokusområde
- Kort om krav om innskjerping av praksis til sekundærrensning
- Egenkontrollrapportering
- Erfaring etter kommunetilsyn (forurensningsforskriften kap. 13)

Kommunens myndighet

Forurensningsmyndighet etter kap. 12 og 13:

- kan fatte vedtak om pålegg om tiltak,
- kan oppheve/endre utslippstillatelse,
- kan fatte vedtak om tvangsmulkt,
- kan innføre gebyr for saksbehandling og tilsyn (lokal forskrift).

Kommunen har plikt til

- å føre tilsyn (kap. 12 og 13).
- å behandle søknader om tillatelse innen 6 uker.
- å samordne behandling av søknad om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften med byggesaksbehandling etter PBL.
- å rapportere utslippsdata til staten - alle kap. 13- og 14-avløpsanlegg.

Fylkesmannens myndighet og plikter

- forurensningsmyndighet – forurensningsforskriften kapittel 14,
- veiledning,
- klageinstans - forurensningsforskriften kapittel 13 og 15A,
- behandler egenkontrollrapporter,
- fører tilsyn.

Embetsoppdrag 2020

Fylkesmannen skal

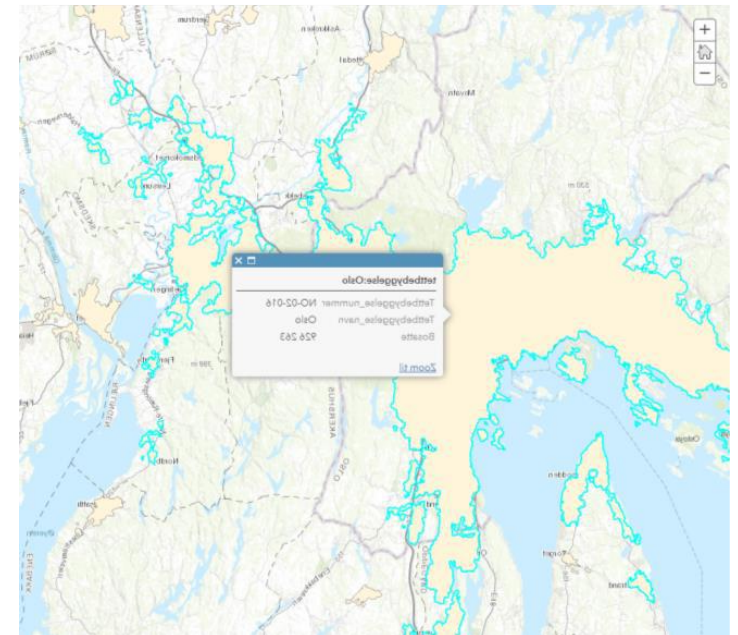
- ha oversikt over antall
 - tettbebyggelser og deres størrelse i egen region omfattet av kap. 14 i forurensningsforskriften
 - tettbebyggelser som grenser mot virkeområdet i kap. 14.
- igangsette revidering av utslippstillatelser.
- rapportere framdrift iht. egen plan for arbeidet om å revidere tillatelser for utslipp av avløpsvann.

Oppdatering av tettbebyggelseskart

- SSB skal ha forslag til reviderte tettbebyggelseskart klart i januar 2020.
- kommunene må inn og kvalitetssikre kartene,
- kommunene må også vurdere endringsbehov ift. arealangivelsen og beregne BOF (pe) pr. tettbebyggelse i maks. uka.

Informasjon om endringer i kartgrunnlaget meldes til SSB pr epost til: tettbebyggelser@ssb.no

Nasjonale føringer for vannforvaltningen

Alle avløpsanleggene i den enkelte kommune skal oppfylle forurensingsforskriftens rensekrav slik at miljømålene kan nås innen 2027, og senest innen 2033.

Kommunen

- **skal gi pålegg** om tiltak for anlegg som ikke overholder rensekrav gitt i tillatelser etter 1.1.2007, samt
- **sette i verk tiltak** for å sørge for at utslipp etablert før 1.1.2007 blir rensset i tråd med rensekravene i forurensingsforskriftens kapittel 12 og 13.

Fylkesmannen

- skal påse at utslipp fra avløpsanlegg innenfor tettbebyggelser som faller inn under deres myndighetsområde blir rensset i tråd med kravene i forurensingsforskriftens kapittel 14.

Innsatsen bør først prioriteres i nedbørsfelt til vannforekomster som er påvirket av utslipp av avløpsvann og som har dårligere enn god tilstand og/eller har viktige brukerinteresser.

Skjerping av praksis for krav til sekundærrensing innenfor normalt og følsomt område

- mange anlegg overholder ikke renskravene,
- behov for å gjøre tiltak,
- behov for oppgradering av flere anlegg.

Fylkesmannen i Agder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Oslo, 20.08.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/8479

Saksbehandler:
Rita Vigdis Hansen

Skjerping av praksis for krav til sekundærrensing innenfor normalt og følsomt område

Miljødirektoratet viser til tildelingsbrev for 2019 om revidering av tillatelser til avløpsanlegg. Vi ber fylkesmennene som regulerer utslipp av avløpsvann innenfor følsomt og normalt område om å skjerpe praksisen med å stille krav til sekundærrensing for utslipp som omfattes av forurensningsforskriften kap. 14 og frist for gjennomføring.

I første omgang bør skjerpet praksis legges til grunn ved større endringer av tillatelsene, som ved omgjøring når tillatelsen er 10 år eller det foreligger andre planlagte endringer av oppsamlings- eller behandlingsløsning for avløpsvann. Allerede gitte krav til sekundærrensing som ikke etterkommes bør følges opp med ny og endelig frist. Å gi lengre tidsfrister for oppgradering enn 7 år må unngås for ikke å komme i strid med avløpsdirektivet.

Hensikten med å skjerpe praksisen er å sikre bedre rensing av kommunalt avløpsvann. Bedre rensing vil redusere samlet utslippsbelastning til sårbare resipientområder som Skagerrak og sikre at Norges forpliktelser etter EØS-avtalen oppfylles.

Bakgrunn

Forurensningsforskriften kap. 14 er Norges implementering av EUs avløpsdirektiv, som er et minimumsdirektiv. Da direktivet ble innført, hadde Norges innsats på avløpsområdet over lengre tid hatt som mål å redusere utslipp av fosfor til ferskvann og marine resipienter framfor organisk materiale. Det ble vurdert at å fjerne fosfor/næringsalter hadde en større effekt for vannkvaliteten i norske vassdrag og fjorder framfor rensemetoder som i større grad reduserer den organiske belastningen. Dermed var det allerede investert i utbygging av renselanlegg basert på kjemiske rensprinsipper, og flere var under etablering. Ved implementeringen av dette direktivet i norsk regelverk ble det derfor innført enkelte nasjonale overgangsbestemmelser som skulle opphøre gradvis etterhvert som oppgraderingsbehov meldte seg.

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no | Internett: www.miljodirektoratet.no | Organisasjonsnummer: 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensevingen 7, 0661 Oslo |
Besøksadresse Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

Omgjøring av utslippstillatelser

- eldre utslippstillatelser (før 1.1.2007 eller i perioden 2007-2009) vil bli endret.
- konkret frist for sekundærrensning,
- streng oppfølging av allerede gitt krav.

Evaluering av avløpsdirektiv

Problemstillinger med

- mikroforurensninger,
- legemiddelrester,
- diverse organiske miljøgifter,
- mikroplast,
- bakterier og virus.

Tilsynsaksjon 2020

- Kapittel 14-anlegg vil bli kontrollert i Agder ila. vinteren/våren,
- Kontrolltema:
 - utslipp og rensekrav,
 - driftsstabilitet,
 - hovedplan og saneringsplan,
 - risikovurderinger (inkl. klima)
 - status for nytt rensesanlegg/ev. oppgradering

Egenkontrollrapportering - kvalitet og erfaring

- Vanskelig å forstå hva skal rapporteres (f.eks. tilknytning, pe, slamdata).
- Mange feilrapporteringer og mange henvendelser til Miljødirektoratet og FM.
- Ulike bransjer har ulike begreper og enheter.

Vanlig rapporteringsfeil

- slamdata (masse, disponert masse, klassifisering)
- feil enhet (slam)
- dimensjonerende kapasitet (avløp)
- manglende vannmengder inn til anlegget, ekskl. overløp
- oppgi hydraulisk kapasitet i stedet for pe (BOF)
- overløp

Klikk i menyen for å velge side [1](#)

- 1.1 Innledning
- 1.2 Anleggsdata
- 1.3 Filimport
- 2.1 Avløpsnett
- 2.2 Tilknytning
- 2.3 Kommunefordeling
- 3.1 Rensekrav
- 4.1 Belastning
- 4.2 Enkeltanalyser
- 4.3 Prøvetaking
- 4.4 Konsentrasjoner
- 4.5 Tungmetaller og miljøgifter
- 5.1 Årlig utslipp
- 6.1 Slam
- Vedlegg og innsending

1.2 Anleggsdata

På denne siden ber vi om opplysninger som vanligvis fremgår av anleggets tekniske spesifikasjon eller tillatelse/søknad om tillatelse. Private eiere: Spør den du har serviceavtale med, den som leverte/bygde anlegget eller kommunen som har gitt tillatelsen.

Vennligst kontroller at dimensjonerende tilrenning samsvarer med anleggets tekniske spesifikasjon.

Renseprinsipp

Velg det mest hygradige renseprinsippet som anlegget har

Vannmengde - dimensjonerende tilrenning ?	Mengde	Kommentar
Dimensjonerende tilrenning (Qdim), i m ³ /time	750	<input type="text"/>
Maksimal dimensjonerende tilrenning (Qmaksdim), i m ³ /time	1125	<input type="text"/>

Organisk stoff - kapasitet eller tillatt størrelse ?	Antall pe	Kommentar
Anleggets dimensjonerende kapasitet, i pe (BOF5)	50000	<input type="text"/>

Mottas avløpsvann fra andre kommuner? Ja Nei

Utslippssted. Bruk koordinaten utfra sone 33 [?](#)

Utslippspunktets UTM-koordinat i østlig retning, 1-7 siffer

Utslippspunktets UTM-koordinat i nordlig retning, 7 siffer

[Vis på kart](#)

Skriv inn navnet på vannforekomsten hvor utslippet blir ført

Velg type vannforekomst

Har anlegget tatt analyser av tungmetaller? [?](#)

Ja Nei

Eksempler på feilrapporteringer

Rapporteringsfeil	Konsekvenser i uttrekk fra Forurensing
Mengde slam angitt i våtvekt og med TS% på 100% ...når TS-andelen egentlig var 15%	29 000 tonn TS er egentlig 4350 tonn TS (...og det største renseanlegget tar imot 20 000 tonn...)
Mengde mottatt ikke angitt (hoppet over i skjemaet) ...det er kun rapportert under rammekrav	Mengder som faller helt utenfor når man summerer opp totalen (gjelder særlig for kompostering av avløpslam)
Mengde angitt i kg (!) i stedet for Tonn ...når det egentlig var 200 tonn og ikke 200 000	...det skulle åpenbart ikke vært godkjent...

Miljødirektoratet.no

Kilde: Miljødirektoratet 2019

Årlig rapportering for avløp og slam

Oppdatert veiledning på Miljødirektoratet.no

<https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/skjema/arlige-rapportering-av-bioavfall-og-slam/>

eller

<https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/skjema/arlige-rapportering-for-avlop/>

The screenshot shows the Miljødirektoratet website. The header includes the logo, navigation links like 'Miljødirektoratet', 'Skjema fra Miljødirektoratet', and 'Årlig rapportering for avløp', a search bar, and a menu. The main content area is titled 'Årlig rapportering for avløp' and contains the text: 'Den ansvarlige for drift av avløpsanlegg plikter årlig å rapportere opplysninger om anlegg og utslipp til staten.' Below this is a navigation bar with links: 'Oversikt over regi...', 'Kommunesammenslåing', 'Hvordan ser skjemaet ut?', and 'Viktig informasjon om skjema...'. The main text block states: 'Rapporteringen foregår elektronisk via nettportalen Altinn. Skjemaet for rapportering er tilgjengelig fra 1. februar. Fristen for rapportering er 1. mars.' A highlighted box contains the title 'Årlig rapportering for avløpsanlegg' and the subtitle 'Altinn - Skjema Mdir-010 (altinn.no)'. Below this, it explains that the reporting requirement applies to wastewater treatment plants with 50 or more person equivalents, and refers to the 'Forurensningsforskriften Del 4. Avløp' on lovdato.no. It also notes that public power grids and small plants are reported through the KOSTRA system.

Egenkontrollrapportering - Veiledning

- Oversikt over anlegg – oppdatert liste
- Hjelpetekster
- Kom i gang - veileder
- Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav
- Behandlingsmetoder – oppdatert liste
- Avfallstyper – ny liste

Relaterte filer

- [↓ Oversikt over avløpsanlegg 2019 \(.xlsx\)](#)
- [↓ Veiledning til private eiere av avløpsrensaneanlegg - versjon 3 \(.pdf\)](#)
- [↓ Import av data til skjemaet \(.pdf\)](#)
- [↓ Registreringsskjema for avløp kap. 13 \(.doc\)](#)
- [↓ Registreringsskjema for avløp kap 13 \(.pdf\)](#)

Forventninger

Kommunen må

- sende **kontaktopplysninger** dersom det er endring,
- **rapportere** før 1. mars og
- **lese grundig** veiledning!

FM må

- oppdatere e-poster i Forurensing – til virksomhet og til kontaktperson
- gi veiledning til rapportører
- kvalitetssikre data og godkjenne rapporter.

Ta kontakt med oss!

Kort om kommunetilsyn 2019

- Få kommuner fører systematisk tilsyn med avløpsanlegg.
- Mange kommuner mangler mål og planer for avløpsområdet.
- Mangelfull eller manglende skriftlige rutiner for saksbehandling av mindre avløpsanlegg.
- Brudd på tillatelser følges ikke opp.
- Manglende oversikt over utslipp av avløpsvann fra kapittel 12 og 13 anleggene.
- Manglende eller utilfredsstillende egenrapportering.

Takk for oppmerksomheten!

Ole Martin Aanonsen og Ildikó Nordensvan
Fylkesmannen i Agder
fmavoma@fylkesmannen.no og
fmavino@fylkesmannen.no

Fylkesmannen i Agder

Facebook Fylkesmannen i Agder
Nettside fylkesmannen.no/av